

Asia: VN/22054/2023

Lausuntopyyntö vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja puoluelain muuttamisesta sekä luonnoksesta vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 3 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 6 c §. Onko vapaasta sivistystyössä annetun lain 6 c §:ään ehdotettu osaamismerkkien määritelmä onnistunut?

On tärkeää, että OPH määrittää sisällöt ja osaamistavoitteet sekä vastaa ePerusteisiin viemisestä. Oppilaitoksen tehtäväksi jää kuitenkin määrittää, mitkä jo laadittujen vapaan sivistystyön opintojaksojen osaamistavoitteet sisältyvät OPH:n määrittelemien osaamismerkkien osaamistavoitteisiin? On todennäköistä, että päällekkäisyyksiä on. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että oppilaitoksen on omissa opetussuunnitelmissaan määriteltävä, mitkä kunkin opintojakson osaamistavoitteista vastaavat osaamismerkkien osaamistavoitteita. On verrattava OPH:n laatimien osaamismerkkien osaamistavoitteita oppilaitoksen opetussuunnitelmaan sisältyvien opintojaksojen osaamistavoitteisiin yksi kerrallaan. Lisäksi on löydettävä keino merkitä ne osaamistavoitteet, jotka kartuttavat osaamismerkkien sisältämää osaamista. Tämä tulee voida toteuttaa teknisellä ratkaisulla, eli ePerusteisiin tulee luoda automatiikka, jolla oppilaitoksessa voidaan vaivattomasti merkitä ne osaamistavoitteet, jotka kartuttavat osaamismerkeissä vaadittavaa osaamista! Toimenpide on mahdollinen, koska järjestelmässä jokainen osaamistavoite on teknisesti erillinen. Osaamistavoitteet, jotka on merkitty osaamismerkkien osaamistavoitteita kartuttaviksi, linkittyvät täten OPH:n määrittelemien osaamismerkkien osaamistavoitteisiin, jolloin osaamismerkkien tavoitteiden saavuttamisen kirjaaminen tapahtuu automaattisesti. Jos tätä teknistä ratkaisua ei toteuteta, on seurauksena tarpeetonta lisätyötä, joka aiheuttaa luonnollisesti vastustusta osaamismerkejä kohtaan. Oppilaitosten opetussuunnitelmatyöhön tulee joka tapauksessa osaamismerkkien myötä yksi aspekti lisää. Jos teknistä ratkaisua ei toteuteta, myös opettajan arviointityö lisääntyy merkittävästi. Lisäksi: Miten varmistetaan, että tulkinta osaamismerkkien osaamistavoitteista säilyy yhtenäisenä?

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 b §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 21 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 24 §

-

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 d §

Edellyttää ePerusteisiin luotua teknistä ratkaisua, jolla oppilaitoksessa voidaan merkitä ne osaamistavoitteet, jotka kartuttavat osaamismerkeissä vaadittavaa osaamista ja jotka kartuttavat automaattisesti osaamismerkkien osaamistavoitteita.

Sitaatti hallituksen esityksestä: Osaamismerkkien kuvaukset on laadittu ePerusteet-palveluun, jolloin oppilaitosten ei tarvitse kuvata niitä itse. Koski-tietovarantoon syötetty osaamismerkki linkitetään ePerusteet-palvelussa oleviin valtakunnallisiin osaamismerkkikuvauksiin. Tämän vaiheen jäädessä pois osaamismerkkien vieminen Koski-tietovarantoon tulee vaatimaan vähemmän resursseja oppilaitosten ylläpitäjiltä verrattuna oppilaitosten omien koulutusten tietovarantoon viemiseen. Tällä hetkellä monet oppilaitokset joutuvat vielä manuaalisesti viemään tietoja Koski-tietovarantoon, joten toivottavaa olisi, että opiskelijahallintojärjestelmien toimittajat kehittäisivät automaattisen tiedonsiirron mahdollisuuksia, jotta myös tämä työvaihe helpottuisi tulevaisuudessa.

Tässä ei riitä toiveikkuus: oppilaitokset ovat jo nyt hankaluuksissa opiskelijahallintojärjestelmien toimittajien vuoksi, sillä varsin yleisesti käytettävän järjestelmän toimittajakaan ei ole enää kiinnostunut järjestelmän kehittämisestä. Kuitenkin oppilaitosten tarpeet muuttuvat alati, ja muutokset vaativat teknisiä ratkaisuja. Ongelma ei siten koske vain suoritusten siirtämistä Koski-järjestelmään.

Opetushallinnon tulisi varmistaa, että oppilaitoksilla on käytössä opiskelijahallintojärjestelmä, joka vastaa ketterästi alati muuttuvan koulutuskentän tarpeisiin. Nyt järjestelmiä tarjoavat kaupalliset yritykset, joiden intressit muuttuvat.

Puoluelain 8 §

-

Puoluelain 8 a §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen 5 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen 6 b §

-

Onko teillä täydennettävää vaikutusarvioihin?

-

Muut kommentit ehdotuksiin liittyen

-

Nyyssölä Kyösti
Etelä-Pohjanmaan Opisto - rehtori